

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

De lastering tegen de Heilige Geest

Maar zo wie gelasterd zal hebben tegen de Heilige Geest, die heeft geen vergeving in eeuwigheid, maar hij is schuldig des eeuwig oordeels
Marcus 3:29

Het gaat in het laatste gedeelte van Marcus 3 van kwaad tot erger. Eerst lezen wij van Jezus' familie, die van Hem zegt: "Hij is buiten Zijn zinnen!" Dan zeggen de schriftgeleerden, die van Jeruzalem afgekomen waren: "Hij heeft Beëlzebub, en door de overste der duivelen werpt Hij de duivelen uit". Daarop laat Jezus zien hoe ongerijmd deze beschuldiging is. Zou de satan zo dwaas zijn dat hij tegen zichzelf gaat strijden? Trouwens, zo voegt Jezus eraan toe: "indien Ik door Beëlzebub de duivelen uitwerp, door wien werpen ze dan uw zonen (d.w.z. uw aanhangers, uw leerlingen) ze uit? Want onder hen waren ook "duivels-bezweerders".

En dan waarschuwt Jezus Zijn beschuldigers met die vreselijke woorden, die hierboven staan: "zo wie gelasterd zal hebben tegen de Heilige Geest, die heeft geen vergeving in eeuwigheid, maar hij is schuldig des eeuwig oordeels."

Ontzettend: geen vergeving in eeuwigheid! Voor eeuwig de schuld van deze zonde te moeten boeten!

Uit het verband blijkt, dat Jezus hierbij niet aan één bepaalde, concrete zonde heeft gedacht, maar aan een toestand, een geesteshouding van *verharding*, waarin een mens tenslotte geraakt, die *willens en wetens* de Persoon en het werk van de Heilige Geest lastert, die in consequente zelfhandhaving liever Jezus tot een duivel verklaart dan zichzelf tot een zondaar. Dan komt er een ogenblik waarop dit vreselijke proces

vanbinnen is voltooid en geen enkele waarschuwing meer doordringt. De schriftgeleerden bevinden zich blijkbaar op dit hellend vlak, want ze zeiden, zo voegt Marcus er in vers 30 aan toe: "Hij (Jezus) heeft een onreine geest!" Dit is iets anders en meer dan een loochenen van Zijn Goddelijke roeping en van Zijn Messiaanse waardigheid. Jezus heeft hen nu diep-ernstig gewaarschuwd. En als zij nu nog blijven volharden in hun lastering, en tegen beter in satanisch noemen wat Goddelijk is, dan is er voor hen geen vergeving. Lasteren tegen de Heilige Geest is dus niet alle Godslastering in het algemeen; ook niet het zondigen tegen beter weten in of het zich verzetten en weerstand bieden tegen de trekkingen van Gods liefde, hoe vreselijk en God-onterend dat ook is. Maar het is een welbewust en zeer opzettelijk lasteren als satanisch van wat zo heel duidelijk een werk van God is.

We gevoelen wel dat deze verschrikkelijke zonde alleen bedreven kan worden door mensen, die met het Woord van God, met het evangelie van Christus in aanraking zijn gekomen. En juist daarom: laten wij deze ernstige waarschuwing uit Jezus' eigen mond ter harte nemen.

Het is een waarschuwing tegen de verharding, tegen het almaar blijven volharden in trotse zelfhandhaving en onbekeerlijkheid. Want dan zou het zover kunnen komen dat de Heere Zijn handen van ons aftrekt en ons overgeeft aan onszelf en daarmee aan de vijandschap en haat tegen God en Zijn Christus, die toch woont in ons aller hart van nature. We hebben nu nog te doen met een God, Die ons Zijn vriendschap biedt. Met een God, Die zweert bij Zichzelf dat Hij geen lust

heeft in de dood van de goddeloze, maar in zijn bekering en leven. Wij hebben nu nog te doen met een Christus, Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat in zichzelf verloren is, en Zijn bloed reinigt van *alle* zonde. O, veracht het niet!

Veracht Hem niet, Die uit nooit te peilen liefde Zijn bloed heeft gestort voor hel-waardigen! Geloofst Zijn heil- en troostrijk woord: verhardt u niet, maar laat u leiden. Verhardt u niet; neemt Zijn genâ ootmoedig aan!

Dan ook nog dit: iedere zielzorger ontmoet ze weleens, soms ook op een P.A.A.Z.-afdeling in het ziekenhuis of in een psychiatrische inrichting, van die zwaarmoedigen met sombere, bijna wanhopige ogen, die vrezen dat er voor hen geen vergeving mogelijk is, want ze hebben de zonde tegen de Heilige Geest bedreven.

Tot hen mogen we in elk geval zeggen, dat hun bekommernis en vrees het bewijs is dat dat niet waar is. Wie de Heilige Geest heeft gelasterd is elk ogenblik bereid dat opnieuw te doen. En *oprechte* bekommernis is zelfs een bewijs niet van geestelijke dood maar van geestelijk leven.

Het beste middel voor zulke vreesachtigen zou kunnen zijn om te lezen en te herlezen vers 28, het vers dat aan dat verschrikkelijke woord van onze tekst vooraf gaat (en dat die machtige genade-verkondiging door de werking van de Heilige Geest in ons aller ziel moge indalen):

"Voorwaar, Ik zeg u, dat al de zonden de kinderen der mensen zullen vergeven worden, en allerlei lastering, waarmede zij zullen gelasterd hebben!" Looft Hem, Die u *al* wat gij hebt misdreven, *Hoeveel* het zij, genadig wil vergeven.

Ds. M. Vlietstra

Van de administratie

Aan het einde van het jaar 1998 en in het begin van het pas begonnen jaar, werden we verblijd door vele giften, zowel voor ons blad als voor de school in Dundas en niet minder door de opgaven van 12 nieuwe abonnees, waarvan er 6 door kerkenraden opgegeven werden als geschenkabonnementen.

Aan giften voor ons blad ontvingen we f 175,- en een grote gift van f 5.000,-. Hartelijk dank aan de gevers en de geefster van de laatst genoemde gift.

Voor de school in Dundas ontvingen we op onze girorekening f 250,- van de diakonie van de Chr. Geref. Kerk van Dordrecht-Centrum. Op de bankrekening van de school ontvingen we f 250,- van de diakonie van Meerkerk, f 645,40 van Rotterdam-Kralingen, als

opbrengst van een collecte gehouden op de zangavond en f 100,- als gift van de kerk in Katwijk. Namens het schoolbestuur heel hartelijk dank.

De acceptgirokaarten voor de betaling van de nieuwe jaargang heeft u allen inmiddels ontvangen. We zien met belangstelling uit (zie "Van de administratie" in het vorige nummer).

Bij voorbaat dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Inhoud

Ds. J.P. Boiten schrijft verder over de gang van zaken op de Generale Synode die in Nunspeet heeft vergaderd. Drs. G.J. Capellen schrijft een vervolgartikel over het boek van John Brown "Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven."

Afscheid Ds. M.C. Tanis

Zaterdagmiddag D.V. zal Ds. M.C. Tanis afscheid nemen van de gemeente van Sliedrecht-Bethel in een dienst die begint om 3 uur 's middags. Het zal een hele verandering zijn voor Ds. en mevr. Tanis die zovele jaren al hun krachten en tijd hebben mogen besteden in de gemeente van Sliedrecht. Van harte een gezegende dienst toegewenst en al het nodige op de verdere levensweg. Moge er nog wat gearbeid worden in de kerken en voor ons blad.

Bevestiging en intrede

kand. Drs. J.M.J. Kievit

Woensdag 27 januari D.V. zal kand. Drs. J.M.J. Kievit bevestigd worden als predikant van de Chr. Geref. Kerk te Rotterdam-Kralingen door Ds. P. den Butter. In dezelfde dienst zal hij intrede doen. Moge de Heere de ambtelijke arbeid tot rijke zegen stellen.

AvH

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.

Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

John Brown - "Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven" (6)

In het vierde hoofdstuk staat Brown stil bij het gebruik van Christus als de Weg tot de Vader. Hij spitst het toe op de rechtvaardigmaking.

"Wat Christus heeft gedaan, om onze rechtvaardigmaking voor God te verkrijgen, (.....) is reeds verhaald, namelijk, dat Hij in de plaats des zondaars stond, zich voor hem verbindende als hun Borg".

Hij roept zondaars om Hem aan te nemen. Hij roept in het Evangelie om op Hem te rusten, om Hem aan te vatten en in Hem te geloven!

"Voor hen nu die Christus willen gebruiken als de weg tot de Vader in het stuk van rechtvaardigmaking worden de volgende dingen vereist".

We gaan na wat Brown hierover zegt. Hij noemt tien belangrijke punten op. Allereerst moet er een overtuiging van zonde en ellende zijn. Een overtuiging van erfschuld, waardoor wij uit Gods tegenwoordigheid en gunst gebannen zijn. We dienen te beseffen dat we door en door goddeloos zijn. Dat ons hart vervuld is met vijandschap tegen God. En dat dit ook blijkt in onze dadelijke overtredingen. We hebben geen enkele lust om de HEERE te dienen en te vrezen.

Die overtuiging zal de ziel gewillig

maken om te luisteren naar het Evangelie. Als de weg der zaligheid wordt verkondigd wordt er met aandacht geluisterd.

In de tweede plaats moet er enige mate van verootmoediging onder deze overtuiging zijn. "De ziel moet neergebogen en stom gemaakt zijn voor God, zodat er geen roemen meer is over haar goedheid". Want de Heere wederstaat de hovaardige maar de nederige geeft Hij genade.

In de derde plaats moeten we leren wanhopen aan onszelf. Wij kunnen onszelf niet redden of helpen. Van ons uit is er geen enkele verwachting. Onze goede voornemens betekenen voor God niets. Onze gebeden redden ons niet van de eeuwige dood. Al zouden we ons kwellen of pijnigen het zal niet baten. "Daarom, eer wij hartelijk Christus kunnen omhelzen, en Hem aannemen, zo moeten wij van al deze toevluchten der leugen en gespeend zijn".

In de vierde plaats moeten we vastbesloten zijn om alles in en buiten ons los te laten en de rug toe te keren. Niets in en buiten ons kan onze ziel redden. Het is alles ijdelheid. We moeten vastberaden al onze vorige valse steunsels loslaten.

Dat gaat uiteraard niet zomaar. Veel tegenstand in ons moet hierbij door de kracht van de Heilige Geest overwonnen worden.

In de vijfde plaats moet er enige kennis zijn van de wijze waarop de Heere Zijn genade in het zaligmaken van arme zondaren zal verheerlijken. "Dat het God de Vader, Zoon en Heilige Geest goed gedacht heeft, tot eer van de vrije genade en wijsheid, in een weg van gerechtigheid en barmhartigheid, Jezus Christus te zenden (.....) om de vervloekte dood des kruises te sterven, de gerechtigheid te voldoen, en het rantsoen te betalen tot verlossing der uitverkorenen".

Brown citeert dan Jesaja 53. Hij maakte Zijn ziel tot een zondoffer en droeg de ongerechtigheden van Zijn volk.

In de zesde plaats moet er een overtuiging zijn van de algenoegzaamheid van deze Gekruisigde. We moeten er zeker van zijn, dat de zaligheid alleen langs deze weg te verkrijgen is! Dat Hij ten volle wel voorzien is tot het werk der verlossing. Aan Hem is de Geest gegeven zonder mate. In Hem woont al de volheid. In Hem zijn al de schatten van de wijsheid en van de kennis verborgen.

In de zevende plaats moet de ziel weten dat Hij ook een gewillige Zaligmaker is. Hij wil verlossen en zaligmaken. Hij staat met uitgebreide armen om arme zondaren te nodigen en op te vangen.

Dat moet een arme zondaar goed weten, want de satan fluistert telkens in dat zo'n slecht mens bij de Heere Jezus niet welkom is. Maar dat is in strijd met Gods Woord waarin o.a. staat: "Of veracht gij de rijkdom Zijner goedertierenheid en verdraagzaamheid, en lankmoedigheid, niet wetende, dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt?" (Rom. 2:4).

In de achtste plaats moet de ziel weten op welke voorwaarden Christus Zich in het Evangelie aanbiedt, namelijk op voorwaarde van Hem aan te nemen, in Hem te geloven en op Hem te rusten.

Hij wordt in het Evangelie om niet aangeboden. Hoor maar! 'O, alle gij dorstigen! komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk! Waarom weegt gijlieden geld uit voor hetgeen geen brood is, en uw arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan? Hoort aandachtiglijk naar Mij, en eet het goede, en laat uw ziel in vetigheid zich verlustigen" (Jes. 55:1 en 2).

Brown spreekt terecht van een onvoor-

waardelijk aanbod. Niemand wordt in de nodiging tot het heil uitgesloten. Daarom is het ook zo verschrikkelijk als we geen acht geven op Gods welmenende nodiging.

In de negende plaats moet de arme zondaar Christus leren aannemen. "Het hart moet zich voor Hem openen, en Hem in zich opnemen, (Op. 3:20). De ziel moet Hem omarmen en aannemen, Joh. 1:12. De mens moet Hem aannemen als Zijn Meester, Koning, Priester en Profeet; hij moet zich overgeven aan Hem, als Zijn Leidsman en Bevelhebber".

In de tiende plaats moet er een leunen en rusten zijn op Hem en op Zijn volmaakte offer. "Dit is de Heere Jezus aandoen, Rom. 13:14, om onszelf met Zijn gerechtigheid te bedekken voor het aangezicht der gerechtigheid, om in dit wapentuig te staan tegen de beschuldiging van de Wet, van de satan en van een kwaad geweten".

Als u dit alles leest, kunt u wellicht moedeloos worden. U roept uit: "Wie ben ik, als ik al deze dingen verneem. Er is bij mij zo'n sterk verlangen naar Christus niet". Laat het duidelijk zijn, dat Brown de kleinen in de genade niet wil ontmoedigen. Hij wil slechts laten zien, dat de ware gelovige in alles op Christus dient te leunen en te steunen. Daarbij heeft hij zeker oog voor graad en sterkte in het geloofsleven. Hij sluit daar namelijk het hoofdstuk mee af. Hij zegt o.a.: "Doch men dient wel te

weten, dat deze daad des geloofs, waardoor de ziel naar Christus uitgaat, en Hem aanneemt, en op Hem leunt, niet even gelijk is in allen. In sommigen kan ze levendiger, sterker, en werkzamer zijn, zoals het geloof van de hoofdman. (.....) In sommigen kunnen de daden en werkingen van dit geloof klaarder en meer onderscheiden zijn; (.....) in anderen kan het zo overdekt zijn met een menigte van twijfelingen, ongeloof, jaloersheid en andere verdorvenheden, dat de werkingen des geloofs bezwaarlijk of gans niet te bemerken zijn (.....) In sommigen kan het geloof nog zwakker zijn, uitgaande in sterk en hevig hongeren, Matth. 5:6. De ziel durft niet zeggen, dat ze gelooft, of dat ze Christus aankleeft".

Wanhoop dus niet klein- of zwakgelovige. Zoek dagelijks het aangezicht van de Heere.

Laat uw gebed zijn:

*'k Roep, HEER', in angst tot U gevloten,
Ai, haast U tot mijn hulp en red;*

Hoor naar de stem van mijn gebed,

Daar ik U aanroep in mijn noden.

(Psalm 141:1).

In het volgende artikel hopen we stil te staan bij de zogenaamde gelovigen. Zij die menen te geloven en toch verloren gaan. Voorwaar een ernstig onderwerp.

Ds. G.J. Capellen

Generale Synode van Haarlem-Noord (7).

Dinsdagmorgen 17 november buigt de synode zich eerst over het rapport van Deputaten evangelieverkondiging onder Israel. Ds. van Amstel vraagt naar de bedoeling van het alomvattende van de verzoening. Is de eigen inbreng in het OJEC zo belangrijk? Oud. Koole vraagt of boeken waarin de Godheid van Christus wordt geloofchend ook doordringen tot de joodse wereld? Diaken Heystek wijst er op dat in de bezinning het diaconaat niet voorkomt, terwijl dat toch een wezenskenmerk is in de dienst der verzoening. Ds. den Butter meent dat de persoonlijke toespitsing in de bezinning terzake is maar toch te weinig accent krijgt. Laat duidelijk genoemd worden dat de Messias onze Heere Jezus Christus is. Als de naam van dit deputaatschap niet precies dekt wat er wordt gedaan, dekt de regeling dan nog wel het werk? De instructie en het

werk mogen niet uit elkaar lopen. In de contacten met die joden die Jezus als Messias belijden wordt niet gesproken over de anti-missie-wet. Deputaten zouden een stuk solidariteit moeten uitspreken met het volk Israel in de huidige moeilijke situatie. Hebben wij een speciale Israelvisie ontwikkeld? Ds. v.d. Heuvel vraagt of er ook contacten zijn met palestijnse christenen. Waarom is de financiële regeling met ds. v.d. Vegt beëindigd? Namens deputaten antwoordt ds. H. Biesma. De dienst der verzoening is alomvattend, zoals in Colossenzen 1 staat. De taakomschrijving is kort maar duidelijk. Het is geenszins de bedoeling van deputaten om vaag te zijn als het gaat over het Messias-zijn van Jezus. De primaire taak van ds. v.d. Boogert is: het contact met Israel. In goed overleg doet hij enig werk voor deputaten Hulpverlening. In

kringen van het OJEC meent men een houding van superioriteit in onze naam te horen. Onze Israelpredikant doet meer dan verkondiging: ook studie, contacten, bestuurlijke taken enz. Ds. Vrijhof wijst er op dat deputaten meeleven met Israël en memoreert het zenden van een telegram aan de ambassadeur van Israël na een bom-aanslag. We zijn op de hoogte van verontrusting bij messias-belijdende Joden over de anti-missiewet. De penningmeester br. P. Vree meldt dat de financiële regeling op verzoek van ds. v.d. Vegt zelf is stop gezet. Er worden enkele voorstellen ingediend die de commissie mee neemt.

Nadat een vijftal rapporten in comite is behandeld worden een aantal wijzigingen voor de nieuwe editie van de kerkorde besproken. Tijdens de bespreking blijkt dat het meeste kan vervallen omdat dit valt onder verantwoordelijkheid van deputaten voor uitgave van de kerkorde.

Het moderamen komt met een voorstel inzake art. 69 K.O. Een bezwaarschrift van een gemeente moest op kerkordelijke gronden worden afgewezen, maar de begeerte naar verruiming van dit artikel leeft bij vele kerken. Deputaten voor revisie van de kerkorde zullen zich hierop nader bezinnen.

In de middagvergadering krijgt de emeritikas de aandacht. Gesproken wordt over een betere pensioenregeling, over de plaats van de overhevelingstoelage in de traktementen, het contact met de stichting voor emeritaat in de Nederlands Gereformeerde kerken, de positie van predikanten die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn en over de beleggingen. Bezwaar wordt gemaakt tegen hetgeen de commissie opmerkt dat het niet langer vanzelfsprekend is dat de kerken levenslang het maximale uitkeringsbedrag zullen verstrekken bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van een predikant. Het principe is: wie als predikant in de kerken dient, is dat voor zijn leven.

De rapporteur br. v. Westrienen zegt dat deputaten veel arbeid verrichten. Een voorstel voor pensioenregeling zou goed onderbouwd moeten worden.

Namens deputaten spreekt ds. R. van Beek. Hij zegt dat art. 13 K.O. uitgaat van de verzorgingsgedachte. Er worden geen rechten opgebouwd, maar er wordt voor de predikanten gezorgd. Wanneer we uitgaan van het aantal dienstjaren, wordt er een rechtsgrond

gelegd. Dan krijg je een verzakelijking zoals je dat in het pensioenstelsel tegen komt. De penningmeester br. Zuidema onderstreept dat het goed is als kennis van beleggingen aanwezig is. Er ligt een beleggingsplan aan ten grondslag. Enkele voorstellen gaan terug naar de commissie.

Ter tafel ligt nu het rapport van de studiec ommissie voor een regeling voor repatrierende missionaire predikanten. De synodale commissie wil hiervan een regeling maken voor begeleiding van onvrijwillig of ongewild werkloos geworden predikanten. Daaronder vallen heel wat meer categorieën. Vanuit de synode komt sterk de gedachte naar voren om de regeling te beperken tot de repatrierende missionaire predikanten. Er zijn immers principiële verschillen tussen schorsing, losmaking repatriëring enz. Deze zaak gaat terug naar de commissie.

Opnieuw komt aan de orde het rapport van deputaten voor het Studiefonds. Vanuit de commissie maakt br. Overwater duidelijk dat ze met grote zorg naar dit rapport hebben gekeken. Er is een enorm groot bedrag besteed aan de ondersteuning van studenten. Er is geen limiet gesteld aan het aantal studenten. Die vrije cheques kan de kerk niet meer opbrengen. Er waren echter al toezeggingen gedaan. Vandaar dat de commissie voorstelt dat er in de komende drie jaren geen nieuwe verplichtingen worden aangegaan voor nieuw binnenkomende studenten zolang daarvoor geen middelen beschikbaar zijn. De synode-voorzitter merkt op dat er dan bij de aanmelding voor het adm issie-examen komt te staan: alleen zij die zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Vanuit de synode wordt opgemerkt dat het studiefonds juist is ingesteld om studenten te helpen. Omdat er het nodige ongenoegen bestaat over deze zaak worden de voorstellen aangehouden. Er zal overleg plaats vinden tussen het moderamen, commissie 7 en de deputaten. Na het zingen van psalm 72: 6 en 10 wordt met dankgebed deze vergaderdag afgesloten.

Woensdagmorgen zingen we Psalm 147: 1 en 2, waarna ds. Westerink ook deze Psalm leest. Na het gebed houdt hij appel-nominaal. Een drietal secundus-afgevaardigden vervangt hun primus. De voorzitter stelt aan de orde het rapport over het Kerkelijk Administratief Bureau. Aandacht krijgt de gedachte om voor deze deputaten een

nieuwe huisvesting te vinden in combinatie met de nieuw te bouwen kerk van de Pnielgemeente te Veenendaal. De commissie maakt duidelijk dat vergaderplaats en huisvesting van deze deputaten niet aan elkaar zijn gekoppeld. Er is teveel onzekerheid ten aanzien van de wenselijkheid en mogelijkheid van gezamenlijke nieuwbouw. De synode geeft deputaten geen opdracht in deze richting.

De zaak van het landelijk bureau wordt in comite besproken.

Vervolgens komt aan de orde de rechtspositieregeling van niet-ambtelijke medewerkers. De vorige synode besloot dat alle niet-ambtelijke medewerkers van deputaatschappen formeel in dienst zijn van de generale synode. Tussen verschillende deputaatschappen die hiermee te maken hebben is echter verschil in visie ontstaan over de interpretatie van dat synodebesluit, als het gaat om de vertegenwoordiging. Wordt de synode alleen vertegenwoordigd door deputaten Kerkelijk Administratief Bureau of ook door het deputaatschap waarvoor de werknemer werk verricht? De synode spreekt nu uit dat zij als werkgever wordt vertegenwoordigd door deputaten Landelijk Kerkelijk Bureau voor zover het medewerkers betreft, die daar werkzaam zijn, en door het curatorium c.q. deputaten-financieel voor zover het medewerkers betreft die werkzaam zijn aan de Universiteit te Apeldoorn.

Voor de middagvergadering blijkt weer veel belangstelling te zijn. Op de agenda staat de beslissing inzake het ambt en de vrouw. Eerst komt echter een zaak van deputaten Adma aan de orde. Zij hebben zich bezonnen op het functioneren van diakenen op en de afvaardiging van diakenen naar de meerdere vergaderingen. In de kerkorde staat hierover dat elke classis er voor zorgt dat minimaal drie diakenen op haar vergadering aanwezig zijn. De commissie stelt voor om eerst te regelen dat er op de classis meerdere diakenen komen, om daarna de andere meerdere vergaderingen te bezien. Daar moeten we naar toe groeien, maar we moeten op het grondvlak beginnen. Ook adviseur prof. Velema pleit voor dit "groeimodel" en wijst er op dat diakenen zelf alle ruimte hebben om zaken aan de orde te stellen. Deputaten kunnen zich via de classica le diaconale commissies richten tot de classes.

Vanuit de vergadering wordt voorgesteld te bepalen dat elke gemeente een diaken afvaardigt naar de classisvergadering. Omdat de commissie nog meer heeft te rapporteren, gaat dit gedeelte eerst weer terug naar de commissie.

Tegen drie uur stelt de preses aan de orde het rapport over vragen rond vrouw en ambt. De rapporteur ds. G. van Roekel gaat nog in op het voorstel van ds. Visser en ds. v.d. Heuvel. De commissie heeft hiervan niets meege-nomen, omdat dit heel anders is dan het commissievoorstel. Het voorstel van drie andere synodeleden om over deze materie overleg te hebben met andere kerken van gereformeerd belij-den sluit niet logisch aan bij het besluit van de vorige synode. De amendementen van ds. Van Amstel en ds. Boiten om uit te spreken dat het standpunt ten aanzien van de vrouw in het ambt dat in onze kerken steeds heeft gegolden, het Schriftuurlijke standpunt is, acht de commissie overbodig omdat uit het geheel van het commissierapport al duidelijk is dat dit wordt bedoeld.

Enkele ingediende voorstellen worden toch gehandhaafd.

In de bespreking worden allerlei gedachten geuit. Voor sommigen is het onaanvaardbaar dat de gedachte van het Schriftuurlijke standpunt nu geïntegreerd is als bepalend voor dit rapport. Anderen wijzen op de nood om vacatures te vervullen. Is het niet mogelijk het diakenambt voor zusters open te stellen? Prof. Peels pleit er voor om de term Schriftuurlijk verantwoord te handhaven. Daarmee wordt het eigen standpunt gemarkeerd maar niet verabsoluteerd. Het is niet nodig om zo uitvoerig een afwijzing van het minderheidsrapport op te nemen. Hij stelt zich achter het voorstel om een studiedeputaatschap in te stellen dat onderzoekt of er in de kerkelijke praktijk voldoende recht wordt gedaan aan de grote diversiteit van gaven en diensten voor zowel mannen als vrouwen. Volgens prof. Selderhuis is het niet waar dat er in de Reformatie geen vrouwelijke ambtsdragers zijn geweest. Prof. Maris stemt in met het oordeel van de commissie. Prof. Velema vindt het rapport substantieel goed. Als je de zaak opnieuw in studie neemt, zet je een vraagteken achter het rapport, en daar heeft hij moeite mee. Moeten we met dit standpunt niet het vreemdelingschap betrachten? In het minderheidsrapport wordt teveel door de cultuur bepaald en wordt meer van-

uit de verlossing dan vanuit de schepping geredeneerd. Hij is er wel voor om het standpunt van de synode ter toetsing voor te leggen aan kerken met wie we verbonden zijn.

In de pauze beraadt de commissie zich op de ingebrachte opmerkingen.

Voor de maaltijd wordt nog gesproken over een financiële regeling voor los-gemaakte predikanten. Gesteld wordt dat het commissierapport afwijkt van wat de instructie van de Particuliere synode van het Noorden voorstelt. Een voorziening voor slechts twee jaren wordt te kort geacht. Op een later tijdstip zal de synode hierover een beslissing nemen.

Om 19.00 uur wordt de vergadering heropend. Het resultaat van de nadere bezinning door de commissie wordt schriftelijk aan de synodeleden mee-gedeeld. De rapporteur maakt duidelijk dat de synode een uitspraak doet ten aanzien van het standpunt dat in de Christelijke Gereformeerde kerken altijd heeft gegolden. Het voorstel tot het besluit en de onderbouwing daarvan vormen een geheel. Er is geen misverstand mogelijk. Ds. Visser houdt vast aan zijn voorstel. De commissie heeft enkele wijzigingen aangebracht in haar uitspraken onder "van oordeel". Van oordeel 6 komt nu te luiden: van oordeel, dat de visie van de meerderheid van deputaten - in tegen-

stelling tot die van de minderheid - een deugdelijke en overtuigende onderbouwing is van het standpunt, dat in de Christelijke Gereformeerde Kerken steeds als het Schriftuurlijke heeft gegolden. Ook wordt voorgesteld dat het moderamen het commissierapport zal gereed maken voor publiciteit en dit toe te zenden aan de kerken. De uitspraak (na de overwegingen en beoordelingen) blijft: dat het standpunt ten aanzien van de vrouw in het ambt, dat in de Christelijke Gereformeerde Kerken steeds heeft gegolden, schriftuurlijk verantwoord is.

Vanwege het gewicht der zaak komt de synode tot een beslissing via een hoofdelijke stemming. Dat betekent dat de voorzitter elke afgevaardigde bij name noemt waarop deze aangeeft voor of tegen te zijn. De uitkomst is dat 47 synodeleden zich achter het voorstel scharen, terwijl er 5 tegen zijn. Ds. Westerink zegt als voorzitter heel dankbaar te zijn dat dit besluit met zo'n overgrote meerderheid kon worden genomen. Het is een belangrijke uitspraak, omgeven door verschillende overwegingen. Hij spreekt de wens uit dat de goedkeuring van de Heere hierop zal mogen rusten. Hij gaat voor in dankgebed, waarna het vergaderen voor deze dag wordt beëindigd.

ds. J.P. Boiten.

De Zondag

De zondag bedreigd.

Allerlei ontwikkelingen in de maatschappij dragen ertoe bij dat de zondag wordt bedreigd. De dag des Heeren komt al meer onder druk te staan. De verwereldlijking is na de Tweede Wereldoorlog heel snel gegaan. Procentueel gezien gaan er steeds minder mensen naar de kerk. In 1966 ging 50% van de Nederlanders regelmatig naar de kerk, in 1979 was dit nog maar 31% en in 1996 slechts 21%. Dat is een enorme verschuiving die zich ook uit in een anders denken over de waarde van de zondag. Bijbellezen en bidden zullen ook behoorlijk verminderd zijn. Veel kerken hebben zich op diverse terreinen aangepast aan het moderne levensgevoel. Allerlei moderne opvattingen hebben hun intrede in de kerken gedaan. Hierbij valt te denken aan de visie op huwelijk en echtscheiding, de vrouw in het ambt en ook zondagsarbeid. De godsdienst

dreigt bij veel mensen al meer een prive-zaak te worden. De godsdienst is dan niet meer iets voor het openbare leven, maar alleen voor het prive-leven. Veel mensen menen dat zij onafhankelijk zijn van God. De kunde van de mens heeft immers een grote vlucht genomen. Voor veel zaken meent men de Heere niet meer nodig te hebben. Daardoor raken veel mensen losser van Gods Woord en de normen van Gods Woord. Men zal zelf wel uitmaken hoe men de tijd zal besteden. Men zal zelf ook wel bepalen wat men wel of niet zal doen op de zondag. De massamedia hebben bijgedragen aan de relativisering van het christendom. Velen beschouwen het zo dat ieder godsdienst iets van de waarheid heeft. Zoals een moslim zijn schoenen uittrekt bij het betreden van de moskee, zo houdt een oudewetse christen vast aan het eerbiedigen van

de zondag als rustdag. Maar als christenen de zondagsrust voor ieder verplicht stellen, is het gedaan met de veelgeroemde verdraagzaamheid.

Men wil niets voorgeschreven krijgen. Dat bepaalde mensen naar hun eigen opvattingen de zondag willen doorbrengen is goed, maar zij moeten dit niet aan anderen opleggen.

De 24-uurs-economie vormt ook een bedreiging voor de zondag. De winkeltijdenwet is zo veranderd dat een gemeente kan beslissen een 12-tal zondagen de winkels open te houden. Gemeenten met een toeristisch karakter mogen besluiten dat winkels alle zondagen geopend kunnen zijn. Dit heeft tot gevolg dat mensen in die winkels moeten werken, voorraden moeten aangeleverd worden, meer garage's dienen dan open te zijn etc. Zal het geldverkeer ook in de toekomst op de zondag werkelijkheid worden?

De zondag verdedigd.

Ieder heeft ten deze een taak. We dienen principieel uit te komen voor de waarde en de inhoud van de zondag. De zondag is een gave van God. De zondag is de dag dat de Heere bijzonder wil werken door de prediking van Zijn Woord. Een groter belang is ten diepste niet denkbaar. Wat is er belangrijker en noodzakelijker dan dat er zondaren bekeerd worden? De Heere wil Zijn volk ook verder leiden en leren op deze dag. Concreet komt de Nederlandse Vereniging tot bevordering van de zondagsrust en de zondagsheiliging op voor gehoorzaamheid aan het vierde gebod. Dit blijkt uit het jaarverslag over het jaar 1998 dat ons werd toegezonden. Deze vereniging bestaat al bijna 45 jaar en heeft veel goed werk mogen doen. In de tijd van haar bestaan heeft de zondagsontheiliging steeds grotere vormen aangenomen. De overheid gaat het volk helaas niet voor in het eerbiedigen van de rustdag. Diverse protestschrijvens werden door deze vereniging verzonden. Soms kreeg men ten antwoord dat men geen prijs stelde op een gesprek over deze zaak. Soms schrijft men terug dat men het begrijpen kan dat er bezwaren zijn tegen zondagsopenstelling, maar dat men als commerciële instelling mee moet met commerciële ontwikkelingen, waaronder ook valt de incidentele zondag-openstelling.

Bij de C.S.M., een van de grootste suikerfabrikanten in Nederland, is het plan gerezen bij de eerstvolgende biëntencampagne het laden en verladen ook op zondag te doen plaatsvinden.

Dit is nog nooit eerder gebeurd, waarom zou het nu ineens noodzakelijk zijn? Er is dan ook geprotesteerd. Boeren, vervoerders en kraanmachinisten kunnen in de problemen komen als zij krachtens hun geweten op de dag des Heeren deze arbeid niet kunnen verrichten. In november 1998 bleek dat de berekening van de C.S.M. letterlijk in het water gevallen was. Zou de Heere hierin niet duidelijk gesproken hebben?

Soms werd er als antwoord op een protest tegen een open dag op zondag geantwoord dat voortaan overwogen zal worden zo'n dag op zaterdag te houden. Niet alle protesten zijn dus bij voorbaat vruchteloos en tevergeefs.

Er is sprake van geweest dat de pont bij Aalst op zondag zou moeten gaan varen. Men heeft echter van dit voorplan afgezien. Echter, door de komende gemeentelijke herindeling is niet duidelijk of dit in de toekomst zo gehandhaafd kan blijven.

Het Bijbels Museum hield ter opening van een tentoonstelling een feestelijke middag op zondag. Ook hiertegen is geprotesteerd. Het is immers treurig dat juist een Bijbels Museum opengesteld wordt op de dag des Heeren. Juist zo'n museum dient op zondag gesloten te zijn. Gods Woord spreekt toch duidelijk over de zondag.

Zelfs tegen de Evangelische Omroep is geprotesteerd. Zij werd voor de keuze gesteld of op zondagavond 'life' uitzenden of helemaal van Radio 3 af. Men heeft gekozen voor uitzenden. In het antwoordschrijven werd dit verdedigd en gesteld dat op dit moment televisie-uitzendingen op zondagavond niet aan de orde zijn.

De verhuizing van het provinciebestuur van Zuid-Holland naar het nieuwe provinciehuis heeft ondermeer plaatsgehad op een zondag. Ook de leden van het Koninklijk huis ontzien de dag des Heeren niet. Op zondag 31 augustus heeft H.M. de Koningin in Muiden bijvoorbeeld een vlootshow afgenomen ter ere van de Kon. Ned. Zeil- en Roeivereniging.

We denken ook aan 4 mei. Deze dag viel op zondag. Een verzoek om deze dag of op zaterdag of op maandag te houden is slechts door enkele gemeenten gehonoreerd.

Veel protesten zijn uitgegaan. Soms hebben ze gehoor mogen vinden. Eertijds werd Nederland wel het Israel van het westen genoemd. Hoe ver zijn we daar nu ook op het punt van de zondagsviering van af.

Onze houding.

Wie heeft er nog verdriet over bovenstaande ontwikkelingen? Wie vindt het werkelijk erg dat de zondagsontheiliging drastisch toeneemt? De Heere brenge op de knieën in verootmoediging voor Zijn heilig Aangezicht. Bij sollicitaties kan het van veel belang zijn onze houding ten aanzien van de zondag duidelijk te maken. In de oude arbeidstijdenwet stond als criterium voor zondagsarbeid de aard van de werkzaamheden. Nu geldt er een ander criterium namelijk als de bedrijfsomstandigheden erom vragen. Dit kan betekenen dat bij het binnenslepen van een grote order die in zeer korte tijd dient te worden afgewerkt zondagsarbeid onder deze bepaling zal plaatsvinden. De leiding van het bedrijf dient dan overleg te plegen met de ondernemingsraad van het bedrijf. Is deze het eens met het voorstel van de leiding dan heeft de individuele werknemer niet veel rechten meer. Wie niet tijdig zijn bezwaren bij de directie heeft kenbaar gemaakt en dit vast heeft laten leggen kan het dan heel moeilijk krijgen. Hoe ervaren wij de zondag? Is het een dag waarop vele dingen moeten en vele dingen niet mogen? Of ervaren wij deze dag als een dag waarop we mogen rusten van onze dagelijkse werkzaamheden. Ervaren wij de zondag als een dag waarop we naar de kerk mogen gaan? De zondag is een rijke gave van de Heere. Moge de Heere daar de ogen voor openen zo ze daar nog voor gesloten zijn. Dat het Woord Gods rijke ingang zou mogen vinden in de harten van zondaren en zondaressen. Mag u de zondag als een rijke gave waarderen? Wie weet heeft van onderwijs in Gods huis zal dit zo ervaren. Er zijn dan onvergetelijke zondagen die in het geheugen gegrift staan.

Het begin van de eeuwige sabbat.

Het leerboek der kerk schrijft ook dat de zondag het begin van de eeuwige sabbat is: "Ten andere dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste, en de Heere door Zijn Geest in mij werken late, en also den eeuwigen sabbat in dit leven aanvange." Daarmee verbonden is de vraag hoe wij staan tegenover de boze werken. Van nature beminnen wij de boze werken en bedrijven wij de boze werken. Wie zo leeft kent niet het begin van de eeuwige sabbat. Bekeert u daarvan! De Heere heeft recht op uw tijd en kracht, op uw ziel en lichaam. Zalig het begin van de eeuwige sabbat

in dit leven te mogen kennen. Dat is door de Heere gewerkt. Van binnen uit een hartgrondige afkeer van alle boze werken en een hartelijke lust en liefde tot de geboden Gods, ook tot het vierde gebod. Eenmaal zal de eeuwige sabbat voor Gods kinderen aanbreken. Eenmaal zullen zij eeuwig rusten van al hun boze werken om eeuwig en volmaakt de Heere te eren.

Ds. A. van Heteren.

Themadag Urk

D.V. zaterdag 13 februari 1999

"Lot's keuze, jouw keuze...."

- "Tot aan Sodom", n.a.v. Gen. 13:12
Ds. W.N. Middelkoop
- "In Sodom", n.a.v. Gen. 19:1
Ds. Jac. Bos
- "Uit Sodom", n.a.v. Gen. 19:16
Ds. C. Bos

Aanvang:

's morgens 10.30 uur,
's middags 14.00 uur

Plaats:

Chr. Geref. Kerk
"De Schuilplaats" te Urk

Boekbesprekingen

Ds. J. Belder, **1 Petrus, Rondzend-brief aan vreemdelingen**, 160 blz., f 24,95, Uitgeverij J.J. Groen en Zoon - Heerenveen.

Het boek bevat 17 hoofdstukken. Aan het einde van elk hoofdstuk staat een aantal gespreksvragen. Dit boek kan naast andere boeken diensten bewijzen aan het onderzoek van en verstaan van 1 Petrus.

J. van Lodenstein, **Vrede op aarde**, 126 blz., f 19,90, Uitgeverij den Hertog - Houten.

De auteur leefde van 1620-1677. De nu uitgegeven bundel bevat vier kerstpreken over Lukas 2:1-20. Zij zijn afkomstig uit een bundel met 16 preken getiteld "De Heerlykheid van een waar Christelijk leven: Uitblinkende in Godzaligen wandel." De spelling is aangepast aan het huidige Nederlands door Drs. C.R. van den Berg. Het Kerstevangelie kan ook spreken na de jaarlijkse Kerstdagen. Ter lezing aanbevolen.

Ada Schouten-Verrips, **Wolken**, een meervoudig gehandicapte in het gezin, 72 blz., f 12,50, Uitgeverij de Banier - Utrecht.

Behalve de twee laatste bladzijden is het een heruitgave van columns in het Reformatorisch Dagblad. Wie met een

meervoudig gehandicapte te maken krijgt in eigen gezin, in de familiekring of in de kennissenkring doet er goed aan kennis te nemen van de inhoud van dit aansprekende boekje. De wolken kunnen donker en dreigend zijn, maar bij de Heere is kracht te vinden.

GBS

Actuele
brochure over
Nieuwe
Bijbelvertaling

Staat en ziet toe

Een gedegen antwoord op de Nieuwe Bijbelvertaling, waarvan onlangs de eerste gedeelten verschenen zijn.

"Staat en ziet toe" is geschreven door de GBS-bestuursleden ds. Tj. de Jong uit Staphorst en ds. A. Vlietstra jr. uit Katwijk aan Zee; en door GBS-directeur dhr. L.M.P. Scholten.

Bestel nu deze actuele brochure.

65 pagina's. **Prijs f 4,95**
(inclusief verzendkosten)

Gereformeerde Bijbelstichting

Postbus 168, 4140 AD Leerdam, tel. (0345) 61 01 55

Winterhulp voor ouderen

Duizenden ouderen in Bulgarije, Moldavië, de Oekraïne, Roemenië en Wit-Rusland zijn afhankelijk van een pensioenuitkering van ongeveer 60 tot 80 gulden per maand. En dat terwijl de energierekening van een driekamerflat al 80 gulden per maand bedraagt.

Kom Over En Help geeft aan ouderen hulp, via de kerken!

Van november tot en met maart.

Helpt u mee?

Giro 3535181 m.v.v. 'winterhulp'.

Stichting Kom Over En Help

Postbus 138 • 3860 AC Nijkerk • Tel.: 033-2463208

Hulp aan kerken en christenen in Oost-Europa

Plaats uw

familieberichten

in Bewaar het Pand

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

Zoek bij ons
uw Bijbel of
boek

Verzending of
bezorging moge-
lijk

Bel 0184 - 412461

Burg. Winklerplein 25
3362 AA Sliedrecht

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenis fonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74
3888 MG Uddel
Tel. 0577 - 401689

25 jaar

Stichting Bonisa Zending

Boodschap van Vrede, Jes 52:7

ZENDINGS- ONTMOETINGS-DAG

D.V. ZATERDAG 6 FEBRUARI 1999

in het Van Lodensteincollege

Utrechtseweg 228, Amersfoort

(Bordjes met het embleem "Brood en Vissen" wijzen u de weg naar het juiste gebouw.)

D.V. vanaf 9.45 uur zaal open

Programma: Aanvang 10.30 uur

Algehele leiding: Ds. W. van Vlastuin, Opheusden
Opening: Ds. J. Belder, Nieuw Lekkerland
Dr. Gameron Tallach, "Vredes-Kliniek", Hong Kong
vertaling door Zend. J. van Woerden, Schotland
Ds. C. van den Berg, Grand Rapids, Amerika

Pauze: 12.00 - 13.30 uur

13.30 uur: Opening Middagbijeenkomst door:

Ds. L.W. van der Meij, Driebergen

Dia's over 40 jaar "zendings thuisfront" arbeid en tegenwoordige zendingstaken in China, door Mw. M.A. Mijnders-van Woerden.

Ds. Chen Min Yen uit China,
vertaling door Ds. W. van Vlastuin.

Overhandiging opbrengst jubileumactie van 50-jarig bestaan van de Gezinsgids t.b.v. de arme Idu's in de bergen van Zuid-West China.

Ds. W. van Vlastuin

16.00 uur: Sluiting

Collecte t.b.v. Bijbels voor China

Iedereen hartelijk welkom

U wordt verzocht zelf een lunch pakketje mee te nemen.
Koffie en frisdrank is gratis.

Jongelui ook van harte welkom

Informatie bij de heer T. Schuitink: Donaustraat 5, 8303 WL Emmeloord
Tel.: 0527 - 615063, Fax. 0527 - 619305

Postgiro 31 555 32

Stichting "Bonisa-Zending", Lisse
Bank: Rabobank Lisse rek.nr. 33.65.54.613